

Jaaroverzicht 2012

NOEN

ENIG

CULTUURFONDS

Jaaroverzicht 2012
BNG Cultuurfonds

inhoud

Voorwoord	3
BNG Cultuurfonds	4
Stimuleren jong talent en prijzen	6
Avonden Cultuur	12
Cultuurfondslezing	14
Bijzonder project	17
Projecten 2012	23

Het BNG Cultuurfonds steunt activiteiten op het gebied van kunst en cultuur, die financieel (mede) door minimaal twee gemeenten mogelijk worden gemaakt en die van betekenis zijn voor het gemeentelijke kunst- en cultuurbeleid in brede zin.

Het bestuur van het BNG Cultuurfonds bestaat uit een voorzitter, een vicevoorzitter en vijf andere leden. Het bestuur wordt deels benoemd door de Raad van Bestuur van BNG Bank, deels door het bestuur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

BNG Bank stelt financiële middelen en secretariële ondersteuning aan het BNG Cultuurfonds ter beschikking om deze doelstelling te realiseren.

Het BNG Cultuurfonds ontvangt jaarlijks vele verzoeken om financiële steun voor zogenaamde reguliere projecten. Gelet op dit grote aantal en de beschikbare middelen, moeten steeds keuzes worden gemaakt met betrekking tot de ingediende projecten. In die afweging wordt behalve met de statutaire doelstelling en de criteria ook rekening gehouden met een evenwichtige verdeling over de diverse aandachtsgebieden.

Dit jaaroverzicht geeft enige informatie over de historie, de doelstelling en het beleid van het BNG Cultuurfonds. Ook de werkwijze met betrekking tot aanvragen om financiële steun komt aan de orde.

U vindt ook een beschrijving van alle projecten die – mede met steun van het BNG Cultuurfonds – in 2012 zijn uitgevoerd. Dat kunnen dus ook projecten zijn waarvoor het BNG Cultuurfonds al in voorgaande jaren steun heeft toegezegd.

Ook treedt het BNG Cultuurfonds op als actieve stimulator van jong talent in diverse disciplines. Daarnaast zijn er prijzen op het vlak van theater, literatuur, beeldkunst, jeugdcircus, erfgoed en amateurkunst.

BNG Cultuurfonds

BNG Bank heeft in 1964, ter gelegenheid van haar 50-jarig bestaan, het BNG Cultuurfonds in het leven geroepen.

4,5

DOEL

Het BNG Cultuurfonds heeft tot doel activiteiten te stimuleren op het gebied van kunst en cultuur, die financieel (mede) door minimaal twee gemeenten mogelijk worden gemaakt en die van betekenis zijn voor het gemeentelijke kunst- en cultuurbeleid.

Bij de beoordeling wordt zowel rekening gehouden met een geografische spreiding als een verdeling over de diverse kunstdisciplines. Het BNG Cultuurfonds hecht sterk aan de band met de Nederlandse gemeenten. Dit betekent ook dat projecten of voorstellingen die door het land reizen (en dus meerdere gemeenten aandoen) eerder voor een subsidie in aanmerking komen.

VOORWAARDEN

Het BNG Cultuurfonds beperkt zich – mede gezien het beschikbare vermogen – in principe tot het financieel ondersteunen van culturele activiteiten die door minimaal twee gemeenten financieel worden ondersteund en die daarnaast:

- een uniek, inhoudelijk bijzonder, experimenteel of voor andere gemeenten voorbeeldstellend karakter hebben
- een meer dan lokale uitstraling hebben
- zodanig financieel zijn opgezet dat een bijdrage gerechtvaardigd is

Het BNG Cultuurfonds draagt nadrukkelijk niet bij in kosten van projecten die gericht zijn op investeringen in materiële en/of personele kosten. Dus geen restauraties, bouwsubsidies, kosten van inrichting en exploitatie, vaste personeelskosten van instellingen etc.

WERKWIJZE

Het BNG Cultuurfonds neemt een aanvraag voor subsidietoekenning alleen in behandeling die:

- past binnen het beleid en dus voldoet aan bovenstaande voorwaarden
- tenminste vier maanden voor aanvang van het project is ingediend.

Het bestuur komt eens per kwartaal bijeen (medio maart, juni, september en december). Aanvragen moeten ca. zes weken vóór de bestuursvergadering ontvangen zijn. Binnen een week na de vergadering ontvangen aanvragers schriftelijk bericht of de aanvraag wel of niet wordt gehonoreerd.

Op de website www.bng.nl staan de voorwaarden beschreven en is ook een aanvraagformulier te vinden.

INFORMATIE

BNG Cultuurfonds
Postbus 30305
2500 GH Den Haag
telefoon: (070) 3 750 523
e-mail: cultuurfonds@bng.nl

BESTUUR

Het bestuur van het BNG Cultuurfonds opereert onafhankelijk en laat zich bij zijn besluitvorming adviseren door een adviescommissie waarin vertegenwoordigers uit diverse kunstdisciplines zitting hebben.

Het bestuur van het BNG Cultuurfonds is als volgt samengesteld:

James van Lidth de Jeude |

oud-burgemeester van Deventer,
voorzitter

Dirk Noordman |

directeur Adviesbureau Cultuur-
toerisme,
vicevoorzitter

Arno Brok |

burgemeester van Dordrecht

Sandra Korthuis |

oud-lid directieraad Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Han Polman |

burgemeester van Bergen op Zoom

Mirjam Salet |

burgemeester van Spijkensisse

Marja van der Tas |

burgemeester van Steenwijkerland

Mat Meijs |

secretaris

Het secretariaat wordt gevoerd door
Francis de Zeeuw.

Het bestuur komt vier keer per jaar bij elkaar om te beslissen over ingezonden verzoeken om financiële steun en het te voeren beleid. Voorafgaand aan elke bestuursvergadering komt de adviescommissie bijeen die een advies uitbrengt over de te behandelen verzoeken.

De adviescommissie bestaat uit:

Mirjam Salet |

voorzitter

Tom van Gestel |

artistiek leider Stichting Kunst en
Openbare Ruimte

Fieke Krikhaar |

senior management consultant bij DHV

Pieter Prick |

directeur Pioneers in Culture bv,
productie, presentatie, advies en
management in de podiumkunsten

Cas Smithuizen |

directeur Boekmanstichting

Wendy Veerman |

projectbegeleider VSB Fonds

Tom van Vliet |

curator mediakunst

Mat Meijs |

secretaris

BELEID

Om zijn statutaire doelstelling te realiseren stimuleert het BNG Cultuurfonds projecten volgens drie sporen. In de eerste plaats zijn er de reguliere projecten waarvoor het fonds bijdragen verleent. Daarnaast treedt het BNG Cultuurfonds op als actieve stimulator van jong talent met prijzen op het vlak van theater, literatuur, beeldkunst en jeugd circus. Jaarlijks zijn er voor gemeenten prijzen op het gebied van cultureel erfgoed en amateurkunst. Tot slot maakt het BNG Cultuurfonds de 'avonden cultuur' mogelijk die BNG Bank elk jaar organiseert voor relaties.

REGULIERE PROJECTEN

Het BNG Cultuurfonds ondersteunt projecten op het gebied van kunst en cultuur die door andere partijen georganiseerd worden. Aanvragen voor deze projecten worden beoordeeld aan de hand van eerder genoemde criteria. De bijdrage van het BNG Cultuurfonds is in beginsel eenmalig en dient vooral om nieuwe projecten van de grond te krijgen of om een nieuw element in een bestaand project een kans te geven. Een actieve rol vanuit de gemeenten – ook in financieel opzicht – en zichtbaarheid in diverse plaatsen in het land, zijn hierbij van belang.

In dit verslag vindt u een overzicht van alle projecten die in 2012 hebben plaatsgevonden.

Stimuleren jong talent en prijzen

Het BNG Cultuurfonds wil de culturele infrastructuur op lokaal gebied nieuwe impulsen geven door stimuleren van jong Nederlands talent bij het realiseren van hun producties. Het fonds kiest hierbij voor een actieve aanpak door het stimuleren van jong talent. Hiertoe zijn prijzen ingesteld op vier gebieden: theater, literatuur, beeldkunst en jeugd circus. Speciaal voor gemeenten zijn er prijzen op het terrein van erfgoed en amateurkunst.

6,7

THEATER

Het BNG Cultuurfonds heeft een meerjarige samenwerking met het Theater Instituut Nederland (TIN) betreffende de serie Blind Date – nieuwe theatermakers on tour. Sinds seizoen 2005/2006 is aan dit project de BNG Nieuwe Theatermakers Prijs verbonden, met een bedrag van 45.000 euro de grootste theaterprijs in Nederland. Hiermee gaat de winnaar een nieuwe voorstelling maken.

De voorstellingen in de Blind Date-serie worden elk jaar beoordeeld door een vakjury. In seizoen 2011-2012 zijn dit: Martin van Ginkel, directeur VSCD Daniëlla Groenberg, Female Economy Karina Kroft, regisseur Frank Noorland, programmeur Theater Bellevue, Amsterdam Maarten Verhoef, programmeur directeur De Kunstmin, Dordrecht

De vakjury koos Joeri Dubbe als winnaar met de dansvoorstelling 'Chrono'.

De jury zag in de winnende voorstelling perfectie in uitvoering gekoppeld aan dansante theatraaliteit. 'Het licht danste als het ware mee in de voorstelling en was zeer bepalend in de choreografie. Door de strakke en perfecte uitvoering en het samenspel van alle onderdelen in de voorstelling, werd dit een onvergetelijke theaterervaring.'

De 27-jarige Joeri Alexander Dubbe begon na de Nationale Ballet Academie (1993-2002) zijn danscarrière bij het Nationale Ballet. Na vier jaar maakte hij de overstap naar het Nederlands Dans Theater II. In 2008 waagde hij de sprong in het diepe en begon als freelance danser en choreograaf. Onder de vleugels van Korzo producties maakte hij een aantal korte stukken die te zien waren in DansClick, Holland Dance Festival, 'Here we live and now' en het Zuid Afrika festival BIG5. In 2011 ontving hij de Prijs van de Nederlandse Dansdagen Maastricht.

Eerdere prijswinnaars waren Ilay den Boer, Sanja Mitrovic, Leen Braspenning, Daniëlle van de Ven en Joëlke Sanderse, Laura van Dolron en Keren Levi.

Overige genomineerden BNG Nieuwe Theatermakers Prijs 2012

Marjolijn van Heemstra – Family '81
Sadettin Kirmiziyüz – De vader, de zoon en het heilige feest
Joachim Robbrecht – Oh Polsko!
Shintaro Oue – [IKI, SHI, TAI]

Foto: Joeri Dubbe ontvangt de prijs uit handen van Mat Meijs, secretaris van het BNG Cultuurfonds (links).

Rechts juryvoorzitter Maarten Verhoef.

LITERATUUR

De BNG Literatuurprijs 2012 is een oevreprijs bedoeld voor Nederlandstalige auteurs van 40 jaar of jonger, die 2 of meer literaire prozawerken op hun naam hebben staan en die nog niet doorbroken zijn, die geen grote literaire prijs hebben gewonnen en van wie tussen 1 januari en 31 december 2012 een nieuw boek is verschenen.

Op donderdag 7 februari 2013 wordt in de Amsterdamse Amstelkerk voor de achtste keer de BNG Literatuurprijs uitgereikt. De winnaar is Christiaan Weijts.

De jury, onder voorzitterschap van Marja van der Tas, bestaat dit jaar uit de recensenten:

Han Ceelen, De Morgen
Daniëlle Serdijn, de Volkskrant
Ward Wijn delts, NRC
Jeroen Vullings, Vrij Nederland

De jury besloot dit jaar viers auteurs te nomineren. De andere genomineerden zijn: Auke van der Hulst, Joost Vandecasteele en Annelies Verbeke.

Eerdere winnaars van de BNG Literatuurprijs waren Jan van Mersbergen, Gustaaf Peek, Carolina Trujillo, Rachida Lamrabet, Sanneke van Hassel, Yves Petry en Esther Gerritsen.

Uit het juryrapport:

‘Christiaan Weijts vergast ons in zijn vierde roman *Euforie* op ruim vierhonderd duizelingwekkende pagina’s, waarin het sleutelwoord confrontatie heet. *Euforie* is een verhaal van deze tijd (met een Al-Qaida-aanslag in Den Haag, moderne relaties, nieuwerwetse elektronica) en tegelijkertijd bezingt deze rijke, erudiete roman het Bildungsideal – dat tegenwoordig ten onrechte voor achterhaald doorgaat. Steeds laat Weijts, via zijn personages, zien hoe het (artistiek) ideaal botst op de (maatschappelijke) werkelijkheid. In een tijd waarin de massa de maat der dingen is, toont *Euforie* dat het klassieke ideaal nog kan bestaan: in de geest van een compromisloze enkeling. Van meet af aan, vanaf zijn debuut *Art. 285b* (2006) toont Weijts zich een gerijpte schrijver. Maar in *Euforie* pakt hij uit met zo’n ideeënrijkdom, zo’n typering van onze, post-9/11- tijd (en van de voorbije, hedonistische jaren negentig), zo’n haviksoog als het gaat om menselijke relaties, zo’n alles omspannende compositie, zo’n begenadigde pen, dat we binnen de huidige literaire conjunctuur hier te lande kunnen spreken van onnederlands. Een geuzennaam.’

Het beeld van kunstenaar Theo van Eldik.

Foto: Christiaan Weijts ontvangt het beeld van Mat Meijs en de cheque van juryvoorzitter Marja van der Tas.

BEELDKUNST

De BNG Workspace Projectprijs is de jaarlijkse projectprijsvraag van Filmhuis Den Haag waarbij de grenzen van film worden verkend. Creatieven uit heel Nederland en uit alle beeldende disciplines kunnen een voorstel indienen voor een nieuwe installatie waarmee de aard en werking van film wordt onderzocht. Met als uitgangspunt de vraag 'Wat is film?' wordt onderzocht hoe film functioneert, hoe film in verschillende media wordt aangeboden en hoe de toeschouwer niet alleen passief consumeert, maar ook een actieve rol speelt in het maken en verspreiden van film. Behalve met film en video kan dit ook met licht, met een al dan niet bewegende installatie, met het ontwerpen van een nieuwe omgeving of een ervaring, of het maken van een voorstelling. De twee winnaars worden beloond met ieder een bedrag van 9.000 euro om hun plan te realiseren en te tonen in Filmhuis Den Haag. Daarna gaan de winnende projecten op tournee langs filmhuizen, musea, tentoonstellingsruimtes en festivals in Nederland.

Workspace staat open voor makers uit alle beeldende disciplines: kunst, architectuur, design, film, theater, performance, video en transmedia. Behalve de multifunctionele zaal 5 staat het hele pand van het Filmhuis hiervoor ter beschikking: zowel de binnen- als de

buitenkant. De filmzalen, het café, de gevel en het Spuiplein kunnen allemaal ingezet worden.

De 2012 Workspace jury bestaat uit: Maurice Bogaert, winnaar Workspace11; Mariette Dölle, programme director TENT; Remco Vlaanderen, senior editor bij Submarine Channel

De jury kiest als winnaars van Workspace 12 Mariska de Groot met CineChine en Yasmijn Karhof met Inner Space/ Outer Space.

Mariska de Groot voltooide dit jaar haar Masterstudie aan de afdeling ArtScience van de KABK en won tegelijkertijd de BNG Workspace Projectprijs met haar voorstel voor Cinechine: een geluids- en lichtmachine gebaseerd op het aloude filmprincipe van optisch geluid. Bij optisch geluid valt er licht door kleine perforaties aan de zijkant van de filmstrook. Het lichtpatroon dat ontstaat wordt opgevangen door een lichtgevoelige luidspreker, en zo ontstaat het geluid. Bij Cinechine ontstaan patronen van licht en geluid die de hele ruimte vullen, en waar je als toeschouwer doorheen kunt lopen.

De installatie Inner Space/Outer Space bestaat uit een filmscherm met aan

weerszijden dezelfde vrouw. Karhof wekt de suggestie dat je haar beter zou kunnen leren kennen. Maar een ontmoeting blijft uit 'Dit werk draait om het verlangen de ander werkelijk te kennen en de onmogelijkheid hiervan. Karhof presenteert ons een flard van een mensenleven, maar zij laat ons ook de kunstmatige en ongrijpbare illusie zien van het medium film. Deze kunstenaar gelooft niet in haast of in hapklare brokken, eerder in een bedachtzame en opmerkzame blik. Zij biedt met haar contemplatieve films een tegengif in een tijd vol gejaagdheid voor kant-en-klare verhalen met groots effectbejag.'

ERFGOED

De BNG Erfgoedprijs is bedoeld om gemeenten te stimuleren om erfgoed effectief in te zetten in het lokale beleid. De BNG Erfgoedprijs wordt dit jaar voor de derde keer uitgereikt en is een initiatief van het Erfgoedplatform van Kunsten '92, een samenwerkingsverband van een twintigtal erfgoedorganisaties. In 2010 won de gemeente Dordrecht de eerste Erfgoedprijs en in 2011 de gemeente Westerveld.

In het bijzijn van juryvoorzitter Arno Brok (burgemeester van Dordrecht) heeft Annemarie Jorritsma op donderdag 10 januari de BNG Erfgoedprijs 2012 uitgereikt aan burgemeester Cor Lamers van Schiedam. Tijdens de bijeenkomst, in het hoofdkantoor van de VNG in Den Haag, prees Jorritsma Schiedam om het feit dat deze gemeente haar erfgoed als werkkapitaal en als motor en focus voor de toekomst ziet. Schiedam zet het erfgoed vooral in voor de oplossing van een bekend Nederlands probleem: de leegloop van onze historische binnensteden in de vorm van (winkel)leegstand. Betrokkenheid en inzet van eigen inwoners en ondernemers zijn daarbij cruciaal.

Aan de prijs is een bedrag verbonden van 25.000 euro. De bekendmaking van de winnaar en prijsuitreiking zou op 7 december jl. plaatsvinden in de

gemeente Westerveld, de winnaar van 2011. Vanwege sneeuwalarm werd dit afgelast.

Schiedam was samen met de Beemster, Hellevoetsluis, Rheden en Winterswijk in de race voor de prijs: deze vijf waren genomineerd uit 34 aanmeldingen uit het hele land.

De jury van de BNG Erfgoedprijs: voorzitter Arno Brok, burgemeester van Dordrecht en lid van het bestuur van het BNG Cultuurfonds
Liesbeth van der Pol, DOK architecten en voormalig Rijksbouwmeester
Karel Loeff, directeur Erfgoedvereniging Heemschut
Andries Ponsteen, directeur Erfgoedhuis Zuid-Holland en voorzitter vereniging van erfgoedhuizen OPEN
Paul Spies, directeur Amsterdam Museum
Jan van de Voorde, plaatsvervangend directeur Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Foto: VNG-voorzitter Annemarie Jorritsma (l) met burgemeester Cor Lamers van Schiedam. De cheque is in goede handen bij vlnr. Geert Medema, Ciska Bakker en Janwillem Springeling van de gemeente Schiedam.

JEUGDCIRCUS

De BNG Circusprijs, een stimuleringsprijs voor jeugdcircus en jong talent, is ingesteld voor de promotie van het nieuwe circus en dat van het jeugdcircus in het bijzonder.

Het BNG Cultuurfonds heeft samen met Circomundo het initiatief genomen voor deze prijs. Het Fonds voor Cultuurparticipatie draagt bij in het kader van het project Toekomst in de Piste waarmee het een kwaliteitsimpuls aan het jeugdcircusveld ondersteunt.

De winnaars van de drie BNG Circusprijzen 2012 zijn bekend gemaakt tijdens diverse gelegenheden op het festival voor internationaal circustheater Circo Circolo. In de categorie middelgrote jeugdcircussen heeft Circuskunst uit Oosterhout 8000 euro gewonnen om hun nieuwe voorstelling MOVE te realiseren. Daarnaast ontvangen ze 2000 euro voor het maken van een registratie van de voorstelling.

In de categorie jong talent jeugdcircus heeft Michaël Betrian 2000 euro gewonnen om zijn dynamische diabolo act Americano nog verder te verbeteren.

Lisa Chudalla, student aan Codarts Circus Arts, heeft met haar stoere touw act de BNG circusprijs jong talent HBO gewonnen, ook deze prijs behelst 2000 euro, te besteden aan de verbetering van

de act. Naast alle geldprijzen zullen de winnende acts en voorstellingen drie speelmogelijkheden aangeboden krijgen.

De jury over de winnaars:

Circuskunst-MOVE

'We willen graag iets maken dat lijkt op de grote stad, we willen iets doen dat niemand van ons verwacht'. Met deze aanstekelijke openingswoorden zet Circuskunst direct de toon: de jongeren aan de macht! Circuskunst maakt duidelijk dat ze met de voorstelling MOVE! inzetten op professionalisering door te investeren in een goede regisseur en dramaturg met een decor dat veel ruimte biedt om een gevarieerde voorstelling maken. Dat Circuskunst refereert aan Urban Circus, waarin een alliantie wordt aangegaan tussen moderne dans en circus, getuigt van een goede en ontwikkelde artistieke visie.'

Michaël Betrian-Americanano

'Binnen een dag meldde hij zich aan voor de jong talent prijs en een talent is hij zeker. Michaël Betrian is met zijn vijftien jaar nu al een showman met een strakke techniek die je onmiddellijk enthousiast maakt. Americano zit goed in elkaar en is een act die in meerdere opzichten af is. Dit is de new kid on the block. Nederlandse circusartiesten hebben nog heel wat concurrentie te duchten als Michaël doorgaat, want zo'n act op deze leeftijd, dat is zeldzaam.'

Lisa Chudalla-Dirty Nightgown

'Ze weet te boeien met een techniek die niet vaak meer boeit. Lisa's act is heel fragiel en er is weinig betekenis gegeven aan de trucs, maar het is zo mooi en zuiver, dat de gelaagdheid niet meer gemist wordt. Lisa doet trucs die je niet vaak ziet en zet een stevige act neer met schitterende bewegingen in een touw. Met enkel dat touw en haar indringende blik weet Lisa het publiek naar zich toe te trekken met een intensiteit waar veel talent achter schuilt.'

De jury bestaat uit:

Voorzitter Mat Meijs, secretaris BNG Cultuurfonds
 Maaike van Langen, Circusstad Festival
 Cahit Metin, TENT circus theater-producties,
 Joris de Jong, circusartiest
 Marc Eysink Smeets en Wendy Moonen, CircoCircolo

AMATEURKUNST

Samen met Kunstfactor, sectorinstituut voor de amateurkunst, heeft het BNG Cultuurfonds in 2011 de BNG Prijs Beste Amateurkunst Gemeente in het leven geroepen om een gezond gemeentelijk amateurkunstklimaat te stimuleren. De prijs bestaat uit een bedrag van 20.000 euro voor de versterking van de lokale amateurkunst.

Tilburg is uitgeroepen tot de winnaar van de BNG Prijs Beste Amateurkunst. De andere genomineerden voor de editie 2012 zijn Deventer, Lelystad en Zaanstad. Hiermee wint Tilburg de prijs en de eer om op 2 juni de nationale Week van de Amateurkunst (WAK) feestelijk te openen. Tijdens de WAK, die van 2 tot en met 9 juni 2012 plaatsvindt zijn in meer dan honderd gemeenten optredens, workshops, exposities en andere creatieve activiteiten. Zodat mensen kunnen laten zien wat ze doen of kennis kunnen maken met verschillende kunstvormen. Het is dé week waarin het plezier van amateurkunstbeoefening wordt gedeeld.

De jury roemt de gemeente Tilburg omdat hier amateurkunstenaren veel mogelijkheden krijgen om zich te ontwikkelen, anderen te ontmoeten, samen te werken en zich te laten zien. De gemeente biedt de amateurkunstenaren op laagdrempelige wijze advies en kennis.

De jury, onder voorzitterschap van Mat Meijs, secretaris BNG Cultuurfonds, bestaat uit:
 Anne van Driel, de Volkskrant
 Eric Holterhues, Triodos Investment Management
 Cas Smithuijsen, Boekmanstichting
 Nicolien van Vroonhoven, De Culturele Zaak

Avonden Cultuur

De Avonden Cultuur die BNG Bank al enkele jaren organiseert vallen – gezien de grote belangstelling – zeer in de smaak van de relaties van de bank. Het BNG Cultuurfonds maakt deze culturele evenementen mede mogelijk. In 2012 zijn vijf van deze avonden gehouden.

Opera The taming of the shrew

> 30 augustus Starteiland Sneek

Het typische Opera Buffa – thema rond het huwelijk: hoe komt de maagd aan haar man c.q. hoe komt de graaf bij zijn bruid – is door Shakespeare briljant uitgewerkt in *The Taming of the Shrew*. Vader stelt als voorwaarde aan het trouwen van de lieflijke Bianca (die staat te springen om in het huwelijk te treden en uit meerdere vrijers kan kiezen) dat eerst Katharina, de feeks met wie de duvel nog niet naar bed wil, de kwelgeest van elke man, de gruwel van de liefde, wordt uitgehuwelijkt. Een briljante voorwaarde, waardoor het klassieke liefdesverhaaltje afhankelijk wordt gemaakt van de inspanningen van de enige man die Katharina aandurft: Petruchio. Zijn pogingen om zijn toekomstige bruid te onderwerpen vormen de kern van de komedie. Zijn gevatheid, zijn doldrieste huwelijkskostuum, het uithongeren van zijn bruid en zijn verdraaiingen van Katharina's woorden hebben nog steeds niets aan hun komische kracht ingeboet. De opera vindt dit jaar niet plaats te Nijetrijne, maar op het Starteiland te Sneek. Een prachtige plek met wijds uitzicht over het Sneekermeer. Te bereiken via een pontje.

Kasteelconcert

> 30 september Hanzehof Zutphen

Barokorkest Musica Poëtica brengt een gepassioneerd programma door een toonaangevend jong topensemble, waarin het beroemde dubbelconcert van Bach klinkt naast zelden gehoorde werken uit de 18e eeuw. Zoals het fluitconcert van Bach's zoon Wilhelm Friedemann en het klarinetconcert van Stamitz. Hun 'natuurlijke zang' stond onder invloed van Klopstock en Goethe en leidde tot de vroege Romantiek. Muzikaal leider Jörn Boysen heeft zich met Musica Poëtica toegelegd op de voor de Sturm und Drang zo belangrijke samenhang tussen dichtkunst en de muziek. Hij mag beschouwd worden als een van de toonaangevende jonge specialisten op dat gebied.

Circo Circolo

> 18 oktober Landgoed Velder

Het internationale circustheaterfestival Circo Circolo, vijf jaar geleden neergestreken op Landgoed Velder in Brabant, vertoont autonome, hoogstaande en vermakelijke, kaleidoscopische podiumkunst.

Dit jaar met onder meer de show 'Wu Wei, Vivaldi-The Four Seasons, China, Balkan, Frankrijk.'

Wu-Wei is een van de fundamenteën van het taoïsme, waarvan de letterlijke vertaling zou zijn 'non-actie'. Het gaat over weten wanneer wel en wanneer niet te handelen. Regisseur Yoann Bourgeois werkt samen met 10 acrobaten die zijn afgestudeerd in de Chinese stad Dalian en met acht muzikanten uit o.a. Roemenië, Kroatië, Bulgarije en Griekenland.

Jazz van het PCC

> 29 oktober Bimhuis Amsterdam

Een avond in het Bimhuis met prijswinnaars van het Prinses Christina Jazz Concours

Met optredens van de allerbeste jonge jazzmuzikanten van dit moment! Zoals de Jazz Focus Big Band, een van de winnende jazzformaties van het Prinses Christina Jazz Concours in 2010. De Jazz Focus Big Band staat onder leiding van Peter Guidi die aan de Jazzafdeling van de Muziekschool Amsterdam al vele jonge jazztalenten heeft opgeleid.

Het Prinses Christina Concours organiseert concoursen (klassieke muziek, jazz, compositie) voor scholieren in het voortgezet onderwijs en jonge studenten van het conservatorium. Voor kinderen op de basisschool is er het Prinses Christina Junior Concours, dat zich afspeelt op internet. Het Prinses Christina Jazz Concours wordt eens in de twee jaar georganiseerd. In 2010 deden meer dan 300 jonge jazzmuzikanten mee uit het hele land.

De Wereldband

> 13 december Schouwburg Rijswijk

De Wereldband: een uniek theaterfenomeen waarin muziek, theater en humor op meesterlijke wijze worden gecombineerd. In de pers zijn de muzikale mannen al 'de gekste band sinds Spike Jones', 'de Marx Brothers van de wereldmuziek' en 'veelzijdige opvolger van koningskoppel Mini & Maxi' genoemd.

De vindingrijke musici buitelen als een stel ontsnapte apen door het theater. De muziek en humor van deze acrobatische band is verrassend en aanstekelijk. Hun nieuwste show 'PLAYGROUND' draait, schommelt, verbaast, ontroert, laat schrikken en klinkt als een klokje. Met Schubert's Erlkönig op de trampoline en een act waarbij in vier minuten 34 instrumenten worden bespeeld.

Cultuurfonds lezing

Het BNG Cultuurfonds organiseert op initiatief van de secretaris sinds 2006 de Cultuurfondslezing. Speciaal voor werknemers van BNG Bank en voor relaties van het BNG Cultuurfonds. In 2012 zijn vijf van zulke lezingen gehouden.

> 17 februari | 16e Cultuurfondslezing **'U'- de eerste Klingon opera op aarde**

De Klingon opera 'u' is terug!
De allereerste Klingon opera op aarde maakt tijdens zijn tour door binnen- en buitenland een tussenstop in Zeebelt, de plek waar het allemaal begon. Deze opera is gebaseerd op de science fiction serie Star Trek met een hoofdrol voor de Klingon, een gewelddadig en oorlogszuchtig volk. Maar hoe bang moeten we nu echt voor ze zijn? De Klingon taal is niet te verstaan, maar toch kunnen we ze begrijpen. De uitdaging van het project is om van een fictief gegeven een tastbare en boeiende realiteit te maken. De muziek is gecomponeerd door Eef van Breen, in 2011 genomineerd voor een Edison Award.

In september 2010 ging in Den Haag 'u' in première, de eerste Klingon opera die ooit het licht zag. Zeebelt nam de fictieve Klingons uit de al even denkbeeldige wereld van 'Star Trek' als hoofdingrediënten voor een tastbare en aansprekende voorstelling. Het stuk combineert opera en een conventioneel verhaal met een hedendaagse speelwijze, buitenaards geluid en dito muziekinstrumenten.

Floris Schönfeld is zijn Klingon project gestart als master onderzoek ArtScience aan de interfaculteit Koninklijke Academie/Koninklijk Conservatorium Den Haag in in juli 2008. Het verhaal waarop de opera is gebaseerd was op Aarde slechts in delen bekend en met hulp van Marc Okrand (vooraanstaand Klingon wetenschapper, vormgever van de Klingon taal en cultuur voor de StarTrek tvserie) werd een heldere en authentieke versie van dit Klingon epos gecreëerd.

> 2 April | 17e Cultuurfondslezing
Crash Course Chit Chat

De première van de voorstelling van Sanja Mitrović is op 2 april in Theater aan het Spui. In 2010 won zij de BNG Nieuwe Theermakers Prijs. Met het prijzengeld kon zij deze nieuwe voorstelling maken. De van oorsprong Servische Sanja Mitrović maakt al 10 jaar voorstellingen in Nederland. Haar voorstellingen gaan over Europese identiteit in verschillende landen. In haar prijswinnende voorstelling *Will You Ever Be Happy Again?* ging zij de confrontatie aan met haar eigen, door oorlog getekende, culturele verleden. In *Crash Course Chit Chat* laat zij vijf vertegenwoordigers van Eurolanden met elkaar praten over hun persoonlijke ervaringen, historische feiten, clichés en vooroordelen over hun culturen en nationaliteiten. Een 'chit chat' die gelegenheid geeft tot het maken van vrienden, of vijanden...

> 12 juni | 18e Cultuurfondslezing
Jeugdcircus Circaso speelt LICHT

De jongerengroep van Circaso, de circuswerkplaats van Den Haag is de trotse winnaar van de eerste BNG Circusprijs 2012. Met deze prijs ter grootte van 8.000 euro die eind januari is uitgereikt, heeft de groep met begeleiding van een circustrainer, een danschoreograaf en een lichttechnicus deze voorstelling gemaakt in een tijdsbestek van drie maanden. Hard werken als men bedenkt dat alle jongeren nog naar school gaan of studierend zijn. Een boeiend proces waarvan in het begin zeker niet duidelijk was hoe licht of zwaar het zou zijn, maar die circustechnieken zoals acrobatiek, Chinese paal, slapkoord, luchtwerk en jongleren zeker in een ander licht zet. De première van de voorstelling is op 2 juni tijdens Festival Havenwerk in Deventer.

Maar speciaal voor relaties van het BNG Cultuurfonds is er deze voorstelling op 12 juni in Den Haag.

Circaso is dé circuswerkplaats en jeugdcircus van Den Haag. Opgericht in 2005 en actief op vier locaties waar wekelijks ruim 200 Haagse kinderen in de leeftijd van 4 tot 20 jaar circusles

volgen. Ook op scholen bij de verlengde schooldag en in speciale circuslessen, tijdens Haagse festivals en evenementen en in wijkcentra is Circaso actief. In deze tijd van bezuinigingen is Circaso er trots op dat zij onafhankelijk van subsidies functioneert, wel met enorme inzet van vrijwilligers.

> 31 oktober | 19e Cultuurfondslezing
Hollywood Blondes

50 Jaar geleden overleed Marilyn Monroe; één van de grootste filmiconen van de twintigste eeuw. Naar aanleiding hiervan organiseert Filmhuis Den Haag het programma Hollywood Blondes dat van september tot en met november te zien is in 16 filmtheaters in het land. Hollywood Blondes staat in het teken van filmsterren die tussen 1920 en 1965 met hun blonde lokken het publiek wisten te verleiden.

Leendert de Jong, bedenker en samensteller van het programma, neemt u mee in zijn grenzeloze kennis en enthousiasme over de blonde filmsterren van weleer. Aan de hand van fragmenten uit diverse films vertelt hij het verhaal van de drie types blondines: Sexy Blondes zoals Marilyn Monroe, Cool blondes zoals Grace Kelly en Blondes Next-Door zoals Doris Day; een verhaal dat in de hedendaagse cinema nog altijd doorklinkt. En daarna genieten van Marilyn Monroe in Gentlemen prefer blondes.

> 20 december | 20e Cultuurfondslezing
Scrooge

In Literair Theater Branou in Den Haag is de voorstelling Scrooge al jaren een terugkerend fenomeen. Acteur Bob Schwarze kan als geen ander dit mooie verhaal van Dickens verbeelden. In deze uitvoering is Scrooge, een monoloog, gebaseerd op A Christmas Carol van Charles Dickens (uit 1843) over een oude en verbitterde vrek, Ebenezer Scrooge, die in de nacht voor Kerstmis een aantal dromen heeft en daardoor tot inkeer komt. Scrooge is een financier en geldwisselaar die zich zijn leven lang heeft gericht op het verkrijgen van meer geld en verder niets. Hij veracht andere zaken dan geld, inclusief vriendschap, liefde en de gedachten van het kerstfeest. En dat allemaal in de prachtige entourage (met originele Deux-chevauxstoelen) van het enige literaire theater van Nederland.

A young woman with long brown hair tied back, with a small pink flower in it, is standing on a sandy beach. She is wearing a black short-sleeved top and a black skirt. She is holding a double bass (upright bass) which is resting on a stand. She is positioned under a wooden structure, possibly a pier or a walkway, with wooden posts and beams visible. The background shows a blurred view of the beach and the ocean. The text is overlaid on the right side of the image.

**Bijzonder
project
Kamermuziek
festival
Schiermonnikoog**

‘Natuur is de leidsman van de kunst’

Dit oerbeginsel leidde in 2000 tot een zoektocht naar een festivallocatie waarin dat tastbaar wordt. Wij kwamen uit op Schiermonnikoog. Een eiland dat gekenmerkt wordt door rust en stilte maar bovenal door een unieke natuurbeleving. Deze natuurbeleving in combinatie met de intimiteit van het eiland en de intimiteit van kamermuziek creëert een bijzondere plek voor een festival. Door de keuze van dit unieke en wonderschone eiland krijgt de festivalbezoeker een bijzondere en meer intense ervaring bij het luisteren naar de muziek. Om dit te bekrachtigen vormen natuurexcursies een vast programma-onderdeel van het festival.

De intensiteit van de muziekbeleving wordt versterkt door de visie van het Festival om niet perse vaste ensembles uit te nodigen maar individuele musici. De klankkleur ontstaat vervolgens op het eiland. Dat is een spannend en enerverend proces hetgeen in de zaal tijdens de concerten voelbaar is. Elke uitvoering krijgt hierdoor de elektriciteit van een première. Het eiland is klein, iedereen komt elkaar meerdere keren per dag tegen.

Zo ontstaat een directe en meer intense band tussen bezoeker en musicus.

Het artistieke programma omvat steeds kamermuziek van het hoogste niveau, geconcentreerd op, maar zeker niet beperkt tot, de Romantische periode. Het Festival is in staat om zijn publiek ‘mee te nemen’ van oude muziek tot muziek uit deze tijd. Binnen een gekozen jaarthema blijft er ruimte voor de uitgenodigde musici om met het publiek te delen waar zij op dat moment het meest intensief mee bezig zijn. Orthodoxie is de programmering dan ook vreemd, het gaat om de allesomvattende luisterervaring.

Het Festival hecht groot belang aan het faciliteren van jong talent. Om te groeien is het voor dit jonge talent belangrijk om onderdeel uit te kunnen maken van een professionele festivalomgeving. Zo is er een masterclass tijdens het Festival en worden koffie- en lunchconcerten door jong talent verzorgd. Deze jonge mensen vertoeven tijdens het festival zes dagen met gemiddeld 50 musici. Hier worden ervaringen gedeeld en belangrijke contacten gelegd.

Naast de concerten, natuurexcursies en masterclasses worden ook muziekdocumentaires vertoond en lezingen gegeven. Deze laatste twee activiteiten stellen het Festival in staat de programmering met beeld en woord te verdiepen.

Het festival moet voor iedereen toegankelijk zijn. De toegangsprijzen zijn en blijven schappelijk en liggen onder het niveau van de Randstad.

Het festivalconcept voorziet in een behoefte: vanaf de eerste editie in 2002 is het Festival elk jaar uitverkocht. Hoewel het aantal activiteiten in de festivalperiode in de loop der jaren is uitgebreid (bijvoorbeeld het aantal concerten per dag), blijft het uitgangspunt gehanteerd dat de schaalgrootte van het eiland de schaalgrootte van het festival dicteert. Zo wordt het eiland niet belast en is het Festival de belichaming van de gewenste positionering van het eiland, namelijk die van rust en kwaliteit.

**'NATUUR IS DE
LEIDSMAN VAN DE KUNST'**

Kunstprojecten

Zoals vijf jaar geleden bij het eerste lustrum de kunstenaar Florentijn Hofman opdracht kreeg voor het maken van zijn '3 aangespoelde concertvleugels', zo werd bij het tweede lustrum in 2011 de Franse kunstenaar Daniel Graffin uitgenodigd om zijn kunstwerk 'face au vent' bij paal 5 op te laten. Zijn windsculptures dansten en neurieden in de wind.

Het festival in 2012: Debussy

De 11 editie van het Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog stond in het teken van de 150^e geboortedag van Claude Debussy.

Hoe toepasselijk is het om de componist Claude Debussy centraal te stellen op Schiermonnikoog, die over muziek schreef: 'Het is een vrije, levende kunst, een kunst voor de buitenlucht, een kunst die vergelijkbaar is met de wind, de hemel en de zee!' Het eiland had Debussy ongetwijfeld zeer geïnspireerd in zijn zoektocht naar een nieuwe klank, naar een nieuwe muzikale werkelijkheid. Het Festival 2012 maakte de bezoeker deelgenoot van die zoektocht en opende Debussy's universum, een waar artistiek who is who van het begin van de twintigste eeuw. Daar was de club rond César Francks compositieklas onder aanvoering van D'Indy, waar Debussy in contact kwam met Ravel, Grieg, eerdere generaties Russische componisten als Tsjaikovski, maar evengoed met Bach. Er is ook een kleine groep intimi, onder wie de violist Ysaÿe, aan wie we de première van het Strijkkwartet danken en Chausson, die financiële en morele steun bood. Maar ook Fauré, die Debussy een baan bezorgde aan het Parijse conservatorium waar hij zijn grootste vertrouweling, de componist André Caplet, ontmoette.

Al deze persoonlijkheden bevolkten Debussy's universum, en vrijwel allemaal vonden ze hun plek in dit festival.

Meer dan 50 musici kwamen van 29 september t/m 4 oktober naar het eiland om dit universum muzikaal in te vullen. Zij voerden onder andere het fameuze Prélude à l'après-midi d'un faune in een kamermuziekbezetting uit. Maar ook klonken er drie Gymnopédies van Satie en de 24 Préludes van Chopin. Van Tsjaikovski's Souvenir de Florence tot aan het Piano-kwartet van Guillaume Lekeu, vele muziekstukken kwamen aan bod.

Naast vooraanstaande musici kwam ook aanstormend talent naar Schiermonnikoog. Elke ochtend verzorgde jong toptalent een koffieconcert in de charmante Rooms Katholieke kapel. Traditiegetrouw werd ook de woensdagavond in de 'Got Tjark' door jong talent ingevuld.

Maar het festival bood meer. De vertrouwde masterclass zang van Jard van Nes was er weer. Daarnaast waren er diverse muzikale ontmoetingen met onder andere cellist Gary Hoffman. Op woensdagavond 3 oktober zong, parallel aan het jong talent concert, de Friese Nynke Laverman in het Ontmoetingscentrum. De kunsthistorica Carolien ten Bruggecate hield een lezing over de relatie tussen impressionisme en muziek. De schrijver Lucas Bunge hield een lezing over het leven van Debussy aan de hand van zijn brieven. Elke festivaldag werd een muziekdocumentaire vertoond en vertrok een natuurexcursie onder leiding van Natuurmonumenten.

Kortom, de festivalbezoeker kon zich deze editie onderdompelen in het Parijs van het fin de siècle en zich net als Debussy laten inspireren door de natuurelementen op het eiland.

Broedplaats voor jong talent

Het Festival heeft in maart 2012, buiten de festivalperiode om een pilot gehouden met een nieuwe serie masterclasses. De aanleiding voor deze pilot is gelegen in het volgende:

Al 10 jaar lang maken masterclasses een belangrijk onderdeel uit van het Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog. Zo'n kleine 100 toptalenten hebben tot nu toe het eiland weten te vinden voor de masterclasses van mezzosopraan Jard van Nes en de Young Pianist Foundation met masters als Jacques Rouvier en Andrew Ball. De klassen trokken tot nu toe in totaal meer dan 6000 bezoekers.

De klassen tijdens het festival duren zes dagen. Een periode waarin de studenten ver weg van alle drukte en verplichtingen zich volkomen op hun muziekstudie kunnen richten. Alle studenten zijn ondergebracht in hetzelfde hotel waardoor er een levendige atmosfeer ontstaat en een interessante uitwisseling van muzikale opvattingen kan plaats vinden.

En dat alles op een uniek eiland met een prachtige natuur (Schiermonnikoog is een Nationaal Park) waardoor deze masterclasses een uniek karakter krijgen. De ervaring van masters en leerlingen is dat in vergelijking met andere masterclasslocaties, op Schiermonnikoog kwalitatief grotere vorderingen worden gerealiseerd dan elders.

Deze ervaring heeft de directie van het Kamermuziekfestival Schiermonnikoog gestimuleerd om naast de festivalperiode een pilot op te zetten om te onderzoeken of extra masterclasses buiten het festival haalbaar zijn. Zodoende kan aan meer jong talent deze unieke ervaring worden aangeboden. Het BNG Cultuurfonds heeft ook een bijdrage geleverd aan deze masterclassserie in maart 2012.

Bij succes is de ambitie om hier een jaarlijks terugkerend project van te maken en nationaal en internationaal een vooraanstaande positie te verwerven. Het is de overtuiging dat hier ook een belangrijke positieve spin off voor het festival vanuit gaat.

De volgende masters werden uitgenodigd: Nobuko Imai, altviool - Philippe Graffin, viool - Jan Wijn, piano - Jeroen Reuling, cello. Naast de technische en muzikale aspecten van een masterclass werd in de pilot ook een randprogrammering aangeboden t.a.v. andersoortige onderwerpen die ook van belang zijn voor verdere professionele groei. Zo was er een workshop van een mental coach die inging op de beheersing van stress. De huisarts van het Koninklijk Concertgebouworkest, gespecialiseerd in blessures voorkomend uit deze beroepspraktijk hield gedurende de week spreekuur. De deelnemers konden een cursus Alexandertechniek volgen en er was een journalist die inging op hoe je moet omgaan met (social) media. Twee portretfotografen stonden ten dienste van de deelnemers en studenten van het Tonmeisterinstitut UDK Berlin maakten opnamen en zorgden voor de live stream van de concerten.

Georges Mutsaerts
Zakelijk leider

Projecten 2012

Storioni Festival 2012

STICHTING STORIONI FESTIVAL

Internationaal Kamermuziekfestival in heel Brabant met optredens in concertzalen maar ook op avontuurlijke locaties. Speciaal in deze editie meer aandacht voor topsolisten en een uitbreiding van de Storioni Academy: het talentontwikkelingsprogramma op diverse niveaus.

JANUARI,
EINDHOVEN,
DEN BOSCH,
BREDA EN
HELMOND

Pierdrie project

STICHTING PIERDRIE

Pierdrie is een beeld- en klankinstallatie met een panoramisch karakter. Beeld- en geluidskunstenaars Zuydervelt, Meelkop en Douma maken een project over het visuele en auditieve fenomeen van de Rotterdamse Waalhaven dat vanaf pier drie te ervaren is. Zo wordt de beleving van de haven terug in de stad gebracht.

JANUARI,
FEBRUARI,
ROTTERDAM

Mega Muziek Kids Week

MUZIEKVERENIGING DE BAZUIN

Muziekvereniging De Bazuin viert het 75-jarig bestaan met een inspirerende, muzikale week voor jeugdige blazers, slagwerkers en majorettes in Zuid-Oost Drenthe met daaraan gekoppeld een project op drie basisscholen.

JANUARI,
EMMEN,
COEVORDEN EN
SCHOONEBEEK

Kwaaietongen

STICHTING HET KADER

De kern van Kwaaietongen is het vertellen van verhalen over geruchten of gebeurtenissen die een plek kleur en bezieling geven. Zo wordt op innovatieve wijze lokaal erfgoed onder de aandacht gebracht in een TV-serie die mensen laat nadenken over hun eigen stad en lokale gebeurtenissen.

JANUARI | IJL MAART,
PROVINCIE UTRECHT
MET STEUN VAN
IJSELSTEIN,
WOERDEN EN SOEST

Dodelijk Verlangen

STICHTING FANTASTEN

Een fysieke muziektheatervoorstelling over het verlangen naar de grenzen van liefde en lust, gegoten in een symfonisch kostuumdrama. Er wordt gespeeld in theaters, maar ook op scholen. Bij de voorstellingen biedt fantasten een lesbief, workshops en nagesprekken aan. Door samenwerking met het Ragazze Kwartet komen jongeren ook in aanraking met klassieke muziek.

JANUARI
T/M MEI,
50 VOOR-
STELLINGEN
DOOR HEEL
HET LAND

All-1

STICHTING NEDERLANDS STUDENTEN KAMERKOOR

De beste zangers uit de Nederlandse studentenwereld worden geselecteerd en in drie maanden klaargestoomd voor een concertreeks die eindigt met een optreden in het Amsterdamse Concertgebouw.

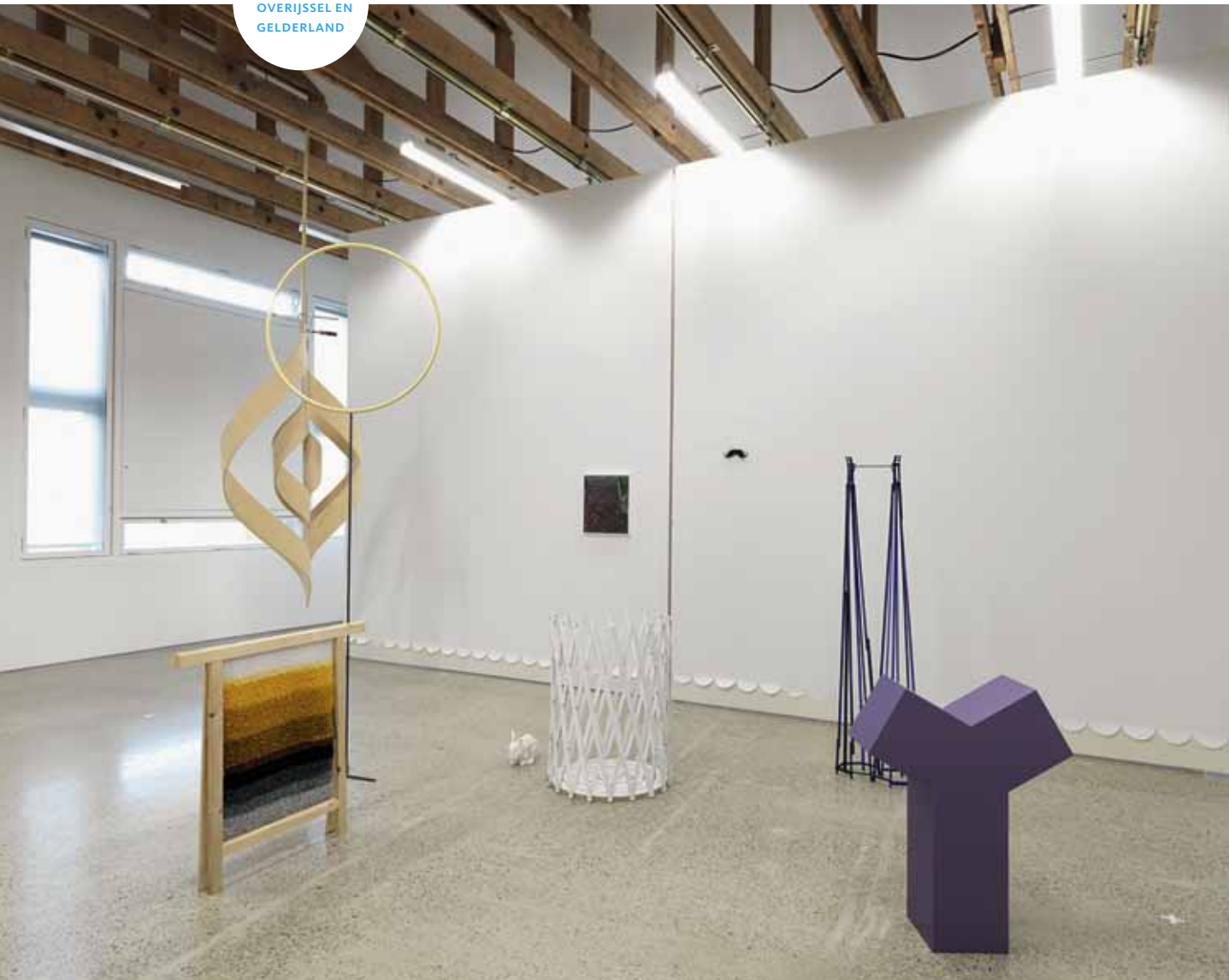
JANUARI
T/M MAART,
EINDHOVEN,
ENSCHEDA,
NIJMEGEN,
UTRECHT,
GRONINGEN,
LEIDEN,
AMSTERDAM,
ROTTERDAM
EN ZWOLLE

AanZet!

KUNSTVERENIGING DIEPENHEIM

AanZet! Is een beeldende kunstprijs voor startend talent in Oost- Nederland (en Niedersachsen en Nordrhein-Westfalen). Jonge kunstenaars doen ervaring op met de beroepspraktijk en krijgen een podium. Vier genomineerden werken drie maanden in een gastatelier en hebben vervolgens een solotentoonstelling in één van de zes deelnemende kunstinstellingen.

JANUARI
T/M MEI,
OVERIJSEL EN
GELDERLAND

Turkey Now 2012

STICHTING KULSAN

Een gevarieerd festival tijdens het jaar van 400 jaar diplomatieke betrekkingen tussen Turkije en Nederland. Met een zeer groot aanbod op het gebied van podiumkunst, beeldende kunst, literatuur, fotografie etc. En crossoverconcerten van spraakmakende Turkse en Nederlandse topartiesten.

DIVA'S

ENSEMBLE I COMPANI

Een ode aan de godinnen van het witte doek gedurende 100 jaar filmgeschiedenis. I Compani maakt een speelse, snelle voorstelling waarbij de live muziek commentaar geeft op de filmbeelden van grootheden als Anita Ekberg, Marilyn Monroe, Romy Schneider en Brigitte Bardot.

FEBRUARI
T/M MEI,
TOURNEE
DOOR
NEDERLAND

SWING Exchange

STICHTING SWING

De stichting SWING organiseert in samenwerking met de Zeeuwse muziekschool een uitwisselingsproject met BigBandLier uit België. Tijdens deze internationale driedaagse zijn er masterclasses, groepsrepetities en concerten.

MAART,
GOES EN
TERNEUZEN

Publicatie Tekens aan de Wand

STICHTING TEKENS AAN DE WAND

Een prachtige overzichtspublicatie van het fenomeen geschilderde muurreclames in Nederland. Naast algemene informatie over muurreclames, restauratie en historie ook tien verhalen van actieve steden op dit vlak en een landelijk overzicht in foto's.

MAART, MET
BIJDAGEN VAN
AMSTERDAM,
DEN HAAG,
LEIDEN,
UTRECHT EN
VALKENBURG

Festival 2 Turven Hoog

STICHTING 2+P RODUCTIES

2 Turven Hoog staat voor avontuurlijk theater voor de allerkleinsten. Kinderen tussen 0 en 6 jaar en hun ouders zien een selectie van de beste nationale en internationale voorstellingen. Na het festival in Almere zijn enkele voorstellingen ook in Amsterdam, Haarlem en Den Haag te zien.

MAART | M
APRIL, ALMERE,
AMSTERDAM,
HAARLEM EN
DEN HAAG

Ideals 2012

STICHTING DANSTHEATER AYA

Danstheater AYA maakt dansvoorstellingen voor jongeren over thema's die jongeren raken. In 23 gemeenten is een voorstelling met lokale danshelden voorafgegaan door intensieve begeleiding van AYA dansdocenten op de scholen, audities en repetities.

APRIL T|M
MEI, MET
STEUN VAN
HENGELO,
VELSEN,
ZAANDAM EN
ENSCHEDA IN
23 GEMEENTEN

Latin American Film Festival

STICHTING LATIN AMERICAN FILM FESTIVAL

Festival in Utrecht met de beste films uit Latijns-Amerika. Met in 2012 een nieuw programma-onderdeel, *L@FF at*, waarbij activiteiten zoals filmvertoningen, lezingen, debatten en inleidingen te zien zijn in nog vijf andere plaatsen

Geluk

STICHTING GELUKSCOMPAGNIE

Het Geluk, locatietheatervoorstellingen met o.a. acteurs Tom Jansen en Matthias Maat geïnspireerd op de korte verhalen van Anton Tsjechov. Gespeeld wordt in drie door architectenbureau ONIX ontworpen houten kubussen van 6x6x6 meter met uitzicht op het veenlandshap. En verder in de schuur een optreden van het Veenkoloniaal Symfonie Orkest.

MEI T/M JULI,
VEENKOLONIËN
GRONINGEN

Hedendaagse Brabanders

STICHTING BRABANTSE BRONNEN

Het project, met als ondertitel *Van middeleeuwse oorkonde naar website*, maakt op een wetenschappelijke manier de oudste, ontoegankelijke Brabantse oorkonden, voor een breed publiek toegankelijk. In samenwerking met Brabantse erfgoedinstellingen, musea en gemeenten, wordt via educatieve projecten het gebruik van de oudste geschreven Brabantse geschiedenis mogelijk gemaakt en gestimuleerd.

HELE JAAR
DOOR, MET
STEUN VAN
ZESTIEN
BRABANTSE
GEMEENTEN

Festival Op de Bres

CULTUURCOMPAGNIE NOORD-HOLLAND

Een multidisciplinair festival dat jaarlijks op een ander deel van de frontlijn van de Stelling van Amsterdam plaatsvindt. Vanwege het 400-jarig jubileum van de Beemster vormen dit jaar de vijf forten in de Beemster het podium voor locatietheater, muziek, beeldende kunst etc.

MEI,
BEEMSTER

Romeinenfestival

STICHTING ROMEINENFESTIVAL

Voorafgaand aan het tweejaarlijkse Romeinenfestival/Weekend van de Archeologie is er dit jaar voor het eerst een reis langs de grens van het Romeinse Rijk (de limes): van Katwijk, via Leiden, Woerden, Utrecht, Maurik, Arnhem en Elst naar Nijmegen. Deze reis verbindt organisaties en personen die zich bezighouden met de Romeinse geschiedenis in Nederland. Met een educatief programma.

MEI T|M
JUNI,
NIJMEGEN,
KATWIJK,
LEIDEN,
WOERDEN,
UTRECHT,
BUREN,
ARNHEM
EN ELST

De Nieuwe Man

STICHTING KRONKELS DOOR FIVELINGO

Muziektheater op locatie naar het boek de Nieuwe Man van Thomas Rosenboom. De steenfabriek van Langerijp is het decor van deze productie over scheepswerf Bepol die past binnen de cultuur en historie van het gebied langs het Damsterdiep tussen Groningen en Delfzijl.

MEI EN JUNI,
LANGERIJP,
APPINGEDAM

Prajñaparamita Mantra

STICHTING IT NIJE ENSEMBLE

Een boeddhistisch oratorium geschreven door componist Dirk Dekker en uitgevoerd in het Sanskriet door het koor Capella Neerlandica, sopraan Marleen Regterschot en mezzosopraan Charlotte Stoppelenburg en It Nije Ensemble.

JUNI, SNEEK,
GRONINGEN
EN DEVENTER

Het Mysterie van de Koppige Kogel

STICHTING TIJDGEEST

Een erfgoed educatieproject voor 50 scholen dat zich afspeelt in de virtuele en werkelijke wereld. Uitgangspunt zijn de archeologische opgravingen die in 2010 hebben plaatsgevonden in Alkmaar, waarbij een skelet werd gevonden met een musketkogel in de schedel. Waarschijnlijk een slachtoffer van het beleg van Alkmaar door de Spanjaarden in 1573.

JUNI T|M
DECEMBER,
ALKMAAR,
BERGEN EN
HEILOO

My Music Box

STICHTING KLASSIEK AAN DE...

Klassiek aan de Sluis in Muiden, Klassiek aan de Grift in Veenendaal en Klassiek aan de Plas te Rotterdam hebben het onderdeel My Music Box. Jongeren met een verstandelijke beperking studeren de Bolero van Ravel in op houten ritmeboxen onder leiding van Martin Baai van het Rotterdams Philharmonisch Orkest en voeren dat werk uit.

JUNI,
MUIDEN,
VEENENDAAL
EN ROTTERDAM

Kracht, Nacht & Macht

STICHTING 'T WOUD ENSEMBLE

In totaal 25 voorstellingen op diverse buitenlocaties rond eenakters van Anton Tsjechov: de Kracht van Hypnose, Nacht voor de Rechtszitting en Het jubileum. Voorstellingen over hoe mensen het recht op geluk najagen en afdwingen. Gespeeld wordt in samenwerking met landschappelijke organisaties zoals het Flevoland-schap en het Groninger Landschap.

JUNI | JUNI
SEPTEMBER, |
25 VOORSTEL- |
LINGEN DOOR |
HET LAND

Hoornse Meer Concert 2012

STICHTING HOORNSE MEER CONCERT

Een bijzonder concert, uitgevoerd door jong talent op een drijvend podium in de kom van het Hoornse Meer. Klassiek, met o/a. het Haydn Jeugd Strijkorkest en het Prins Claus Conservatorium, maar ook jazz met zangeres Izaline Calister.

JUNI,
GRONINGEN

Festival Classique 2012

STICHTING FESTIVAL CLASSIQUE

Jaarlijks festival dat klassieke muziek brengt voor en groot publiek. Het BNG Cultuurfonds steunt het programmaonderdeel Delfts Blauw: musici van Collegium Musicum Den Haag en het publiek varen over de Vliet naar Delft. Daar is eerst een rondleiding door Royal Delft en dan een concert in de Museumzaal met werk van Nederlandse componisten uit de hoogtijdagen van Delfts Blauw (1650-1750).

JUNI,
DEN HAAG
EN DELFT

Promised land

STICHTING HAAGS VOCAAL ENSEMBLE

In Promised Land brengt het Haags Vocaal Ensemble Amerikaanse werken bijeen uit de 20^e eeuw die raken aan thema's als ballingschap en verlangen naar een betere toekomst. Werken van Stravinsky, Tippett, Copland en Bernstein.

JUNI,
BREDA EN
DEN HAAG

De nacht laat me niet gaan...

CORONA PICTURES

Deze documentaire gaat over Tambú op Curaçao, een mengeling van zang, dans en muziek en een belangrijke culturele uiting van de Afro Curaçaoënaar, oorspronkelijk meegenomen door de slaven uit Afrika. De zang heeft iets van rap met teksten die commentaar geven op de actualiteit. Gefocust wordt op het belang van Tambú voor Antilliaanse jongeren in Nederland.

2012,
VERTONINGEN
IN AMSTERDAM,
ROTTERDAM EN
DORDRECHT

Digging and Dancing

STICHTING WORLDFFESTIVAL PARADE BRUNSSUM 2012

Het Worldfestival Parade Brunssum is een vierjaarlijks festival dat in 2012 zijn 15e editie beleeft. Dit jaar is het thema Digging and Dancing dat refereert aan het mijnverleden van de regio Oostelijke Mijnstreek/ Parkstad. Naast veel muziek en dansoptredens ook een expositie over het mijnwerkersbestaan.

Kunstroute Zijpe 2012

STICHTING KUNSTROUTE ZIJPE

Beeldende kunstexpositie die wordt tentoongesteld in landschap, tuinen en kerken, die zijn gelegen aan de Grote Sloot te Zijpe. Dit jaar is het thema 'Verandering' met zowel aandacht voor professionele kunst, amateurkunst en kunsteducatie.

JULI T|M
SEPTEMBER,
ZIJPE

Peter de Grote Festival 2012

STICHTING PETER DE GROTE FESTIVAL

In totaal zo'n 45 kamermuziekconcerten en een Summer Academy. De concerten vinden plaats in kerken, kloosters, musea. Zoals in Beetsterzwaag waar drie prachtige oude kerkjes staan, elk op een half uur wandelen van elkaar. In elk van deze drie kerkjes worden twee van Bach's zes cellosuites uitgevoerd.

JULI EN
AUGUSTUS,
TIENTALLEN
GEMEENTEN
IN DRENTHÉ,
FRIESLAND EN
GRONINGEN

peter
summer academy
de grote
een muzikale zomer
festival

Kamermuziekfestival
25 juli t/m 4 augustus 2012

Kamermuziek door internationaal
gerenommeerde musici op karakteristieke
locaties in Noord-Nederland

www.peterdegrotefestival.nl

 Hanzehogeschool Groningen
University of Applied Sciences
  Gasferra
  Hanzehogeschool
Prins Claus
Conservatorium

Façade 2012

STICHTING CENTRUM VOOR BEELDENDE KUNSTEN,
VORMGEVING EN ARCHITECTUUR ZEELAND

Drie maanden durende kunst- en architectuur-
manifestatie in de binnenstad van Middelburg met
onder meer vijftien installaties van kunstenaars
waarin de authenticiteit van de stad centraal staat.
Met lezingen, een architectuurcongres, een
symposium en een uitgebreid educatief programma.

AUGUSTUS-TIJM
NOVEMBER,
MIDDELBURG

Onland

STICHTING PEERGROUP

Onland is een documentaire op locatie. Vijf seizoenen lang volgden filmmakers Dinanda Luttikhedde en Ellenoor Bakker de werkzaamheden rondom de aanleg van het waterbergingsgebied op de grens van Drenthe en Groningen. Onland toont ook het leven van de boer die tegen de toekomstige dijk aan woont. De documentaire wordt vertoond op locaties binnen het gebied waar de film over handelt.

AUGUSTUS 2011 |
OKTOBER 2012
IN RODERWOLDE,
BUNNE, PEEST,
RODEN, DONDEREN,
TERSCHELLING,
RHOON, PEIZE,
ANNERVEEN-
SCHEKANAAL
EN MARUM

À propos de la France

STICHTING INTERNATIONAAL ZOMERFESTIVAL

TRAVELLING IN BAROQUE

De eerste lustrumeditie van dit festival van barokmuziek is een ontdekkingsreis met de Franse barok als uitgangspunt. Met werken van Couperin en Messiaen, maar ook moderner van aard zoals de componisten Berlioz en Ravel.

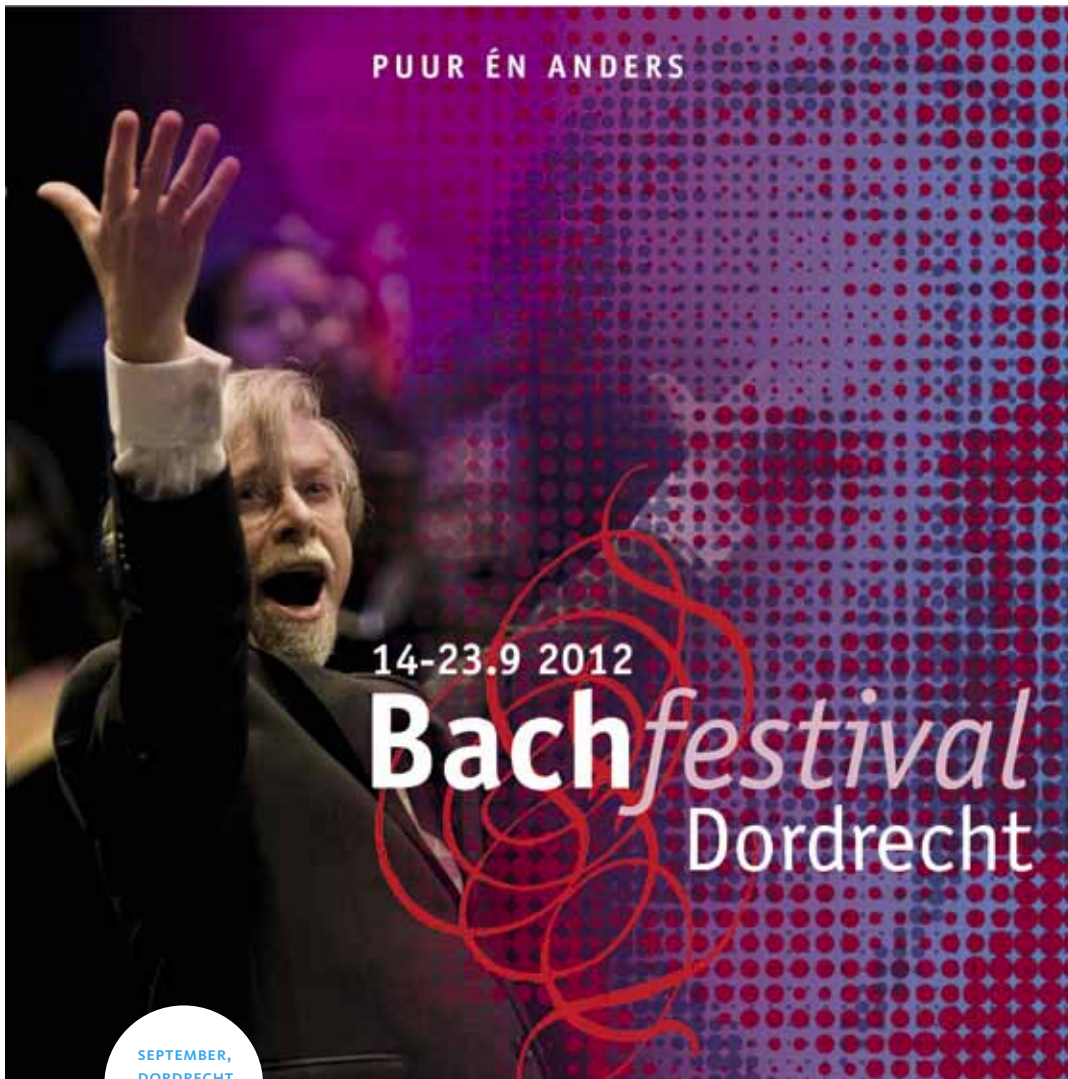

AUGUSTUS,
LELYSTAD,
EMMELOORD,
ZEEWOLDE EN
DRONTEN

Bach Festival Dordrecht 2012

STICHTING BACH FESTIVAL DORDRECHT

Het enige Bachfestival in Nederland dat na de 1e editie in 2010 nu een groter bereik en een bredere programmering heeft. Het festival is gebouwd op twee pijlers: Bach Puur (de klassieke JS Bach en zijn tijdgenoten) en Bach Anders (allen die op zijn muziek hebben voortgebouwd). Met zeer veel concerten op bijzondere locaties en masterclasses, maar ook het Drechtsteden Bach Koor, lezingen en tentoonstellingen.

Nikola

STICHTING NEDERLANDS KAMEROPERA FESTIVAL/VOI-Z

Nikola, een techno opera in 4D sound is de muzikale en dramatische ontmoeting tussen opera en techno over de gedachtenwereld van het genie Nikola Tesla. Dit alles in een speciaal ontworpen 4D klankomgeving die tegelijkertijd podium, decor en dansvloer wordt.

SEPTEMBER,
ZWOLLE

Sjong Sjingeling

NOORDELIJKE STICHTING VOOR KOORZANG
& KOORSCHOLING

Lichtvoetige openluchtconcerten met Friese, Nederlandse en Italiaanse (volks)muziek door Capella Frisiae en, draaiorgel de Dulciaan en drie kinderkoren. Delen uit de Petite Messe Solenelle van Rossini worden voor het eerst uitgevoerd door koor en draaiorgel.

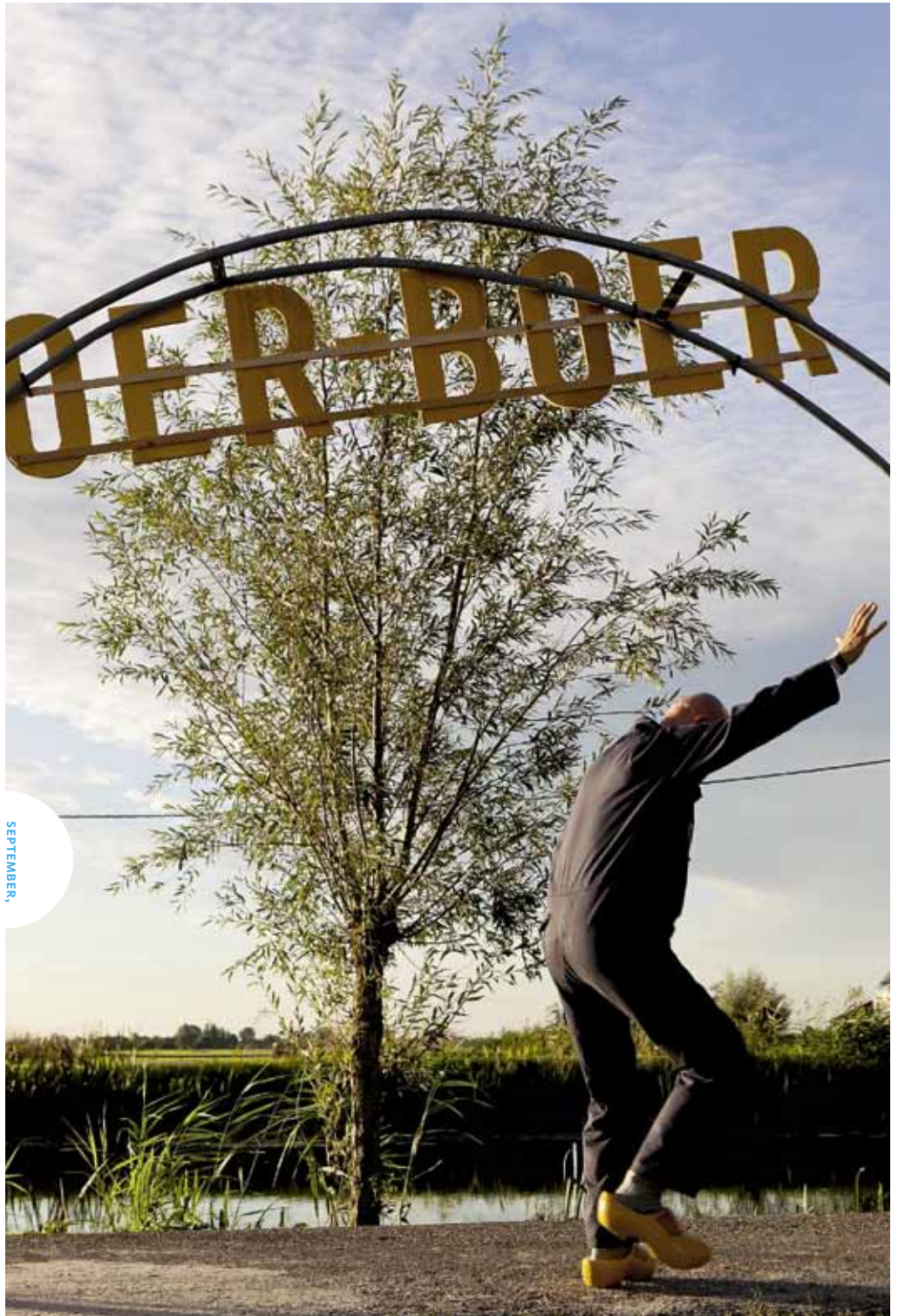
SEPTEMBER
T/M OKTOBER,
FRANEKER,
LEEWARDEN,
COEVORDEN,
GRONINGEN
EN UTRECHT

Oer Boer

STICHTING BOVEN DE 7E VERDIEPING

Locatietheater waarbij de bezoeker aanschuift aan tafel bij de boer en niet alleen een diner maar ook een avondvullend programma voorgeschoteld krijgt rond het thema boer en kaas. Een avond in de polder met muziek, kleinkunst en mogelijk gemaakt dankzij de inzet van vele vrijwilligers.

SEPTEMBER,
VLIST

Oorlogstuig

STICHTING ONS EYGEN LANDT

Dit muziektheaterstuk wordt gespeeld in het oorlogsmuseum in Best. Oorlogstuig, het waargebeurde verhaal van tante Roosje, brengt zo museaal bezit tot leven. Professionele makers begeleiden amateurs (spelers en productie-medewerkers) uit een mix van verenigingen.

SEPTEMBER,
MET STEUN
VAN EINDHOVEN,
SON EN BREUGEL,
BEST EN BOXTEL

BIES!

STICHTING BIJZONDERE PRODUCTIES DORDRECHT

De 6^e editie van dit festival voor eigentijds locatie-theater, midden in de Hollandse Biesbosch met veel theater, maar ook de prachtige circusvoorstelling *Era*, *sonate voor een clown* en literatuur en als Buitenfilm *Moonrise Kingdom*.

SEPTEMBER
IN DE
BIESBOSCH

Het Grote Berio Project

STICHTING JONG SYMFONISCH TALENT

Het Symfonieorkest van het Koninklijk Conservatorium en Codarts & Royal Conservatory Big Band speelt het meesterwerk Sinfonia van componist Luciano Berio. In dit werk uit 1968 legt hij verbanden tussen de muziekgeschiedenis en het heden. Het werk maakt ook gebruik van acht versterkte stemmen die niet zingen, maar praten, fluisteren en schreeuwen.

SEPTEMBER EN
OKTOBER IN
DEN HAAG,
ROTTERDAM EN
AMSTERDAM

SOMNIO Filmfestival

STICHTING SOMNIO

Deze tweede editie van SOMNIO, het festival van de niet gedistribueerde film, biedt het publiek de mogelijkheid om films en documentaires te zien die het verdienen om gezien te worden, maar die niet of nauwelijks in Nederland vertoond worden. Films die experimenteel en onconventioneel van karakter zijn.

SEPTEMBER,
ALKMAAR EN
BERGEN

Jij & Fotografie natuurlijk

STICHTING DE ULEBELT

Project op het snijvlak van kunst en natuurbeleving. Kinderen in zeven gemeenten in Overijssel gaan, onder begeleiding van een professioneel fotograaf, de natuur in om hun eigen omgeving te leren fotograferen. Van het materiaal worden vervolgens tentoonstellingen georganiseerd voor een breder publiek.

SEPTEMBER
T/M DECEMBER
IN ZEVEN
GEMEENTEN IN
OVERIJSEL

X-Samples of History

STICHTING REGIONAAL PODIUM VOOR POPCULTUUR

X-Samples of History is een multimedialproject in het kader van de slotmanifestatie 800 jaar Bergen op Zoom. Interactieve beeldprojecties, surround sound en lichtdesign geven een beeld van het culturele erfgoed van de regio Bergen op Zoom. Met hulp van professionele kunstenaars, amateurs, scholieren en geavanceerde 3D video- en samptechniek van kunstenaar Eboman.

OKTOBER,
BERGEN OP
ZOOM

Dark Side Of The Moon A Capella

STICHTING EDUVOX

Het beroemde album van Pink Floyd, dat 40 jaar geleden werd opgenomen, wordt a capella uitgevoerd door 24 zangers met vernieuwende en verrassende arrangementen. De stichting EduVox richt zich op de promotie van vocale muziekeducatie. Het projectkoor ProVoxative bestaande uit amateurs zet een mooie prestatie neer.

OKTOBER,
UTRECHT EN
TILBURG

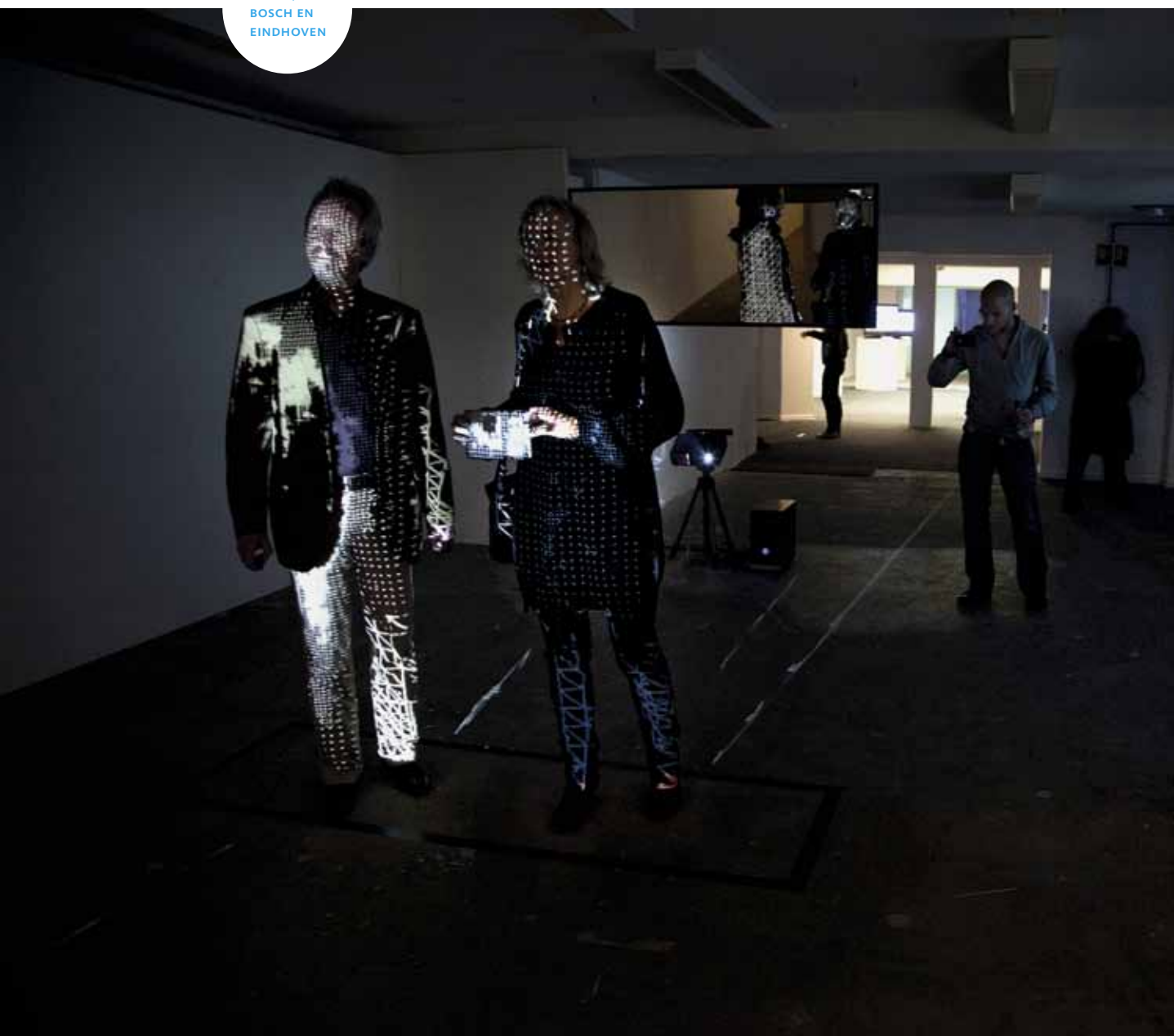

Nerdlab 11 Alternate Realities

DE DIGITALE WERKPLAATS

Alternate Realities is een presentatie op het grensvlak van kunst, technologie en wetenschap waarin het hele scala aan 'andere werkelijkheden' van science fiction en fantasy tot de onzichtbare digitale en virtuele werelden die ons omringen zichtbaar, voelbaar en hoorbaar worden gemaakt. Samenwerking van De Digitale Werkplaats De Bosch met MAD Art Center Eindhoven en Noisivison Breda.

OKTOBER T/M
DECEMBER,
BREDA, DEN
BOSCH EN
EINDHOVEN

Mixed Messages

STICHTING VIEWMASTER

Mixed Messages, 28 Video Artworks & Soundscapes in Public Space, is een grootschalige videokunst-tentoonstelling over het thema 'Taal' in de openbare ruimte van Maastricht en Heerlen. De projecties zijn in de avonden te zien en worden getoond vanuit en in (leegstaande) winkels, kantoren, bedrijven en cultuurinstellingen.

OKTOBER EN
NOVEMBER IN
MAASTRICHT
EN HEERLEN

Ontwikkeling compositiemodule

STICHTING WATCH THAT SOUND

Een innovatieve manier van muziekeducatie door middel van een open source software module die speciaal hiervoor is ontwikkeld. Kinderen tot 12 jaar leren zelfstandig en op een creatieve manier geluiden en muziek te maken bij een serie van korte films.

HELE JAAR
DOOR,
AMSTERDAM EN
ROTTERDAM

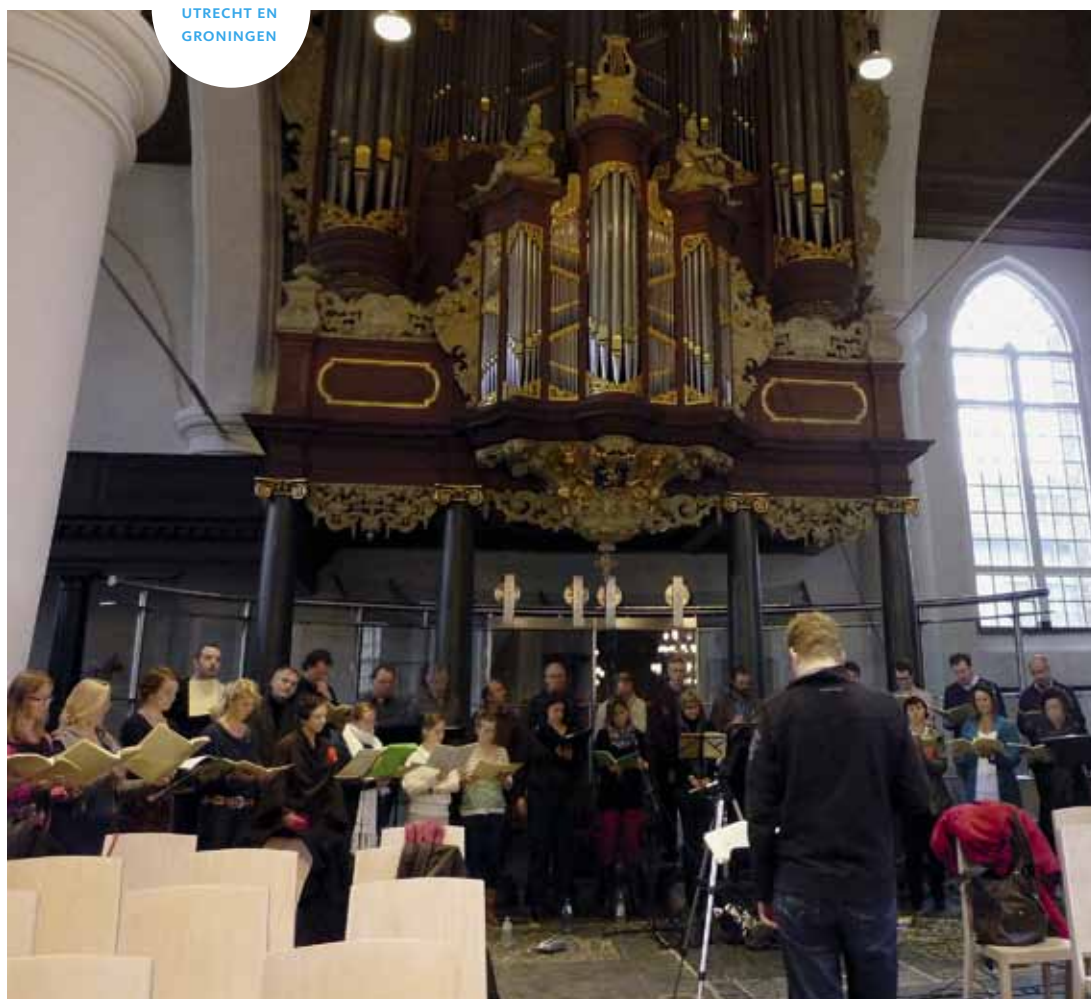

In Paradisum

STICHTING VOCAAL ENSEMBLE CANTATRIX

Vocaal Ensemble Cantatrix en kamerkoor Capella Frisiae voeren de sublieme 8-stemmige mis voor dubbelkoor van Frank Martin uit en het Requiem van Maurice Duruflé.

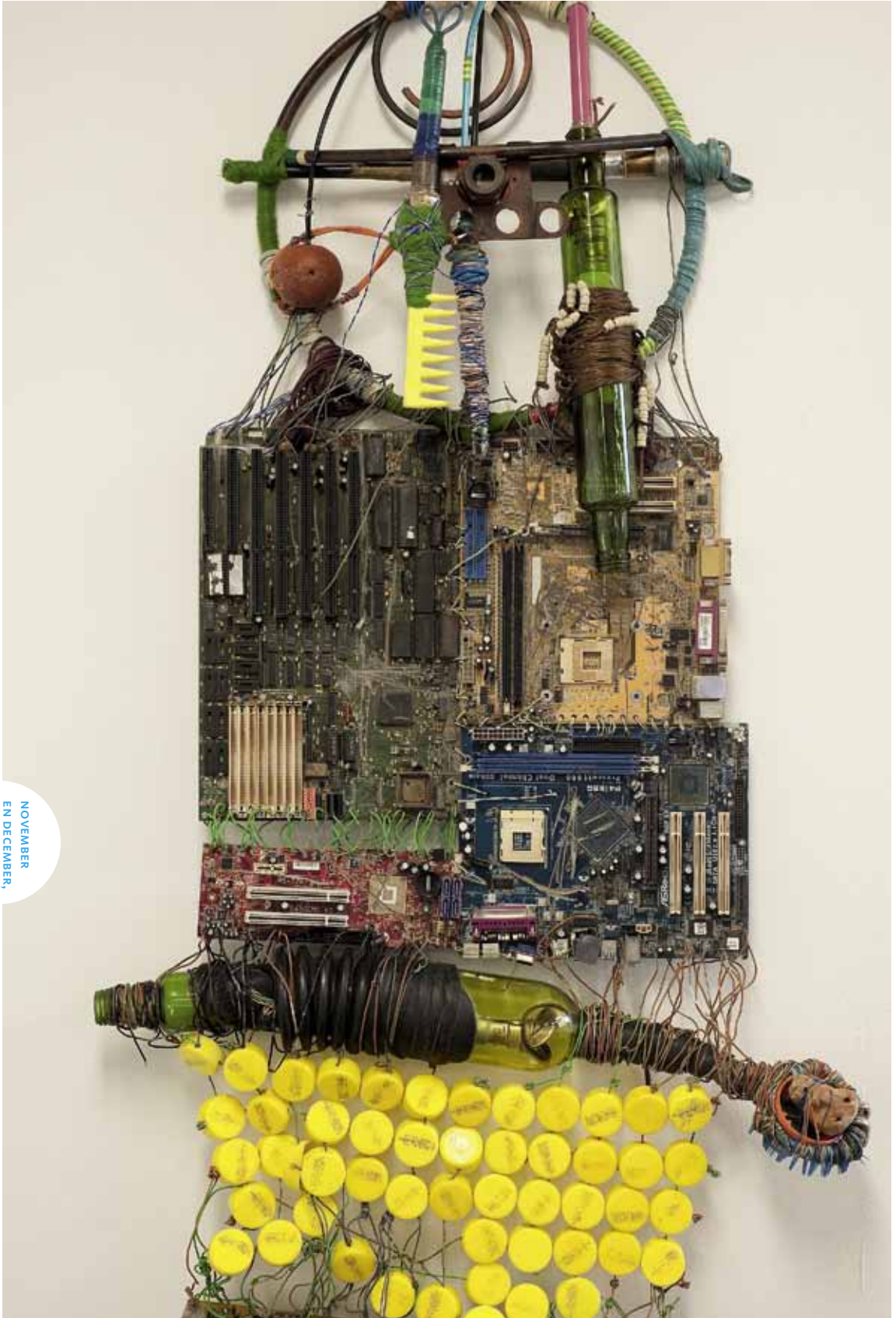
NOVEMBER,
LEEWARDEN,
AMSTERDAM,
MIDDELSTUM,
UTRECHT EN
GRONINGEN

Festival of Independents INexactlyTHIS

STICHTING KUNSTVLAAI

De Kunstvlaai is een groot festival voor kleine, onafhankelijke kunstinstellingen. Vijftig zijn afkomstig uit heel Nederland en twintig uit het buitenland. Zo'n 350 kunstenaars hebben hier een platform om zichzelf te presenteren en tonen een staalkaart van experimentele organisatievormen.

The Chronicles

STICHTING OTHER WORLD PRODUCTIONS

The Chronicles is een onderdeel van het Crossing Border festival dat zich richt op de zichtbaarheid en talentontwikkeling van jonge auteurs en Nederlandse vertalers door ze 'writers and translators in residence' te maken. Mede hierdoor komen ze ook in beeld bij uitgevers.

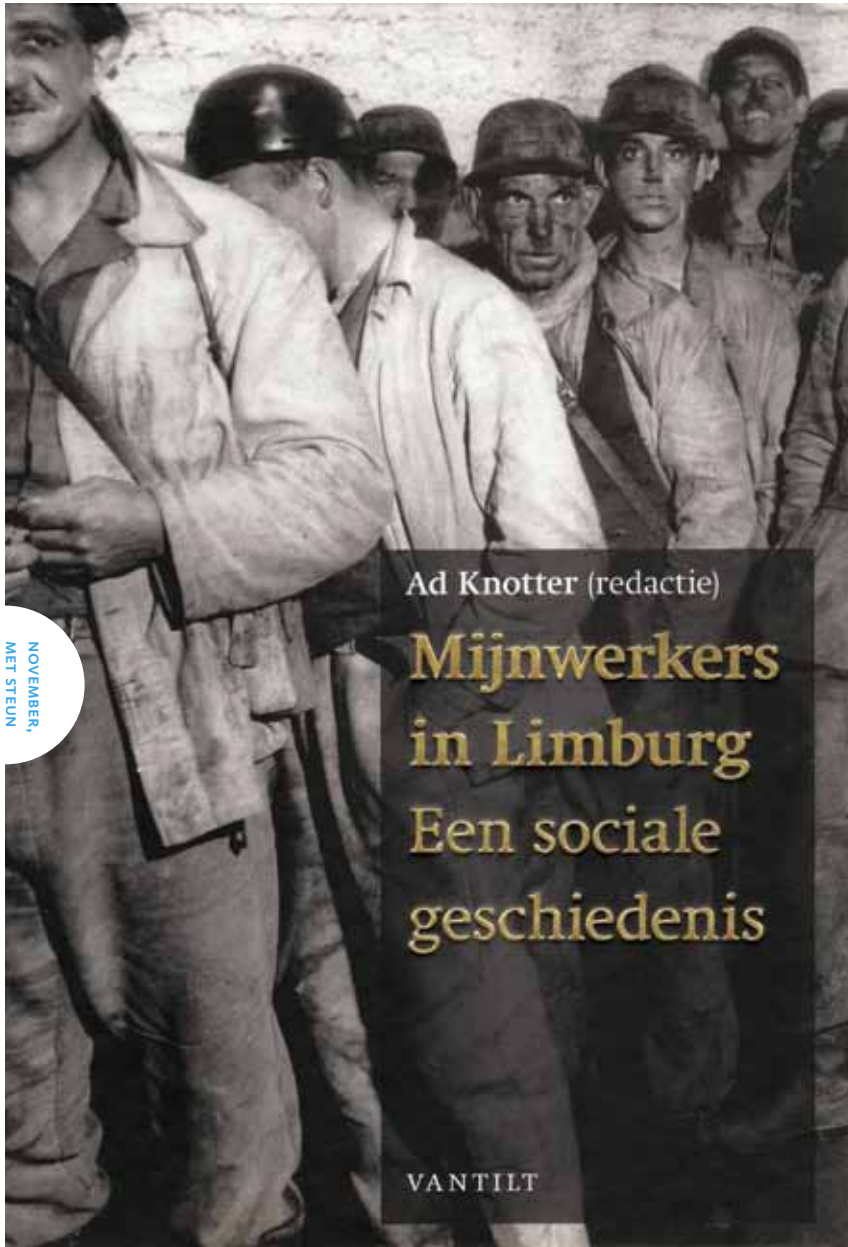
NOVEMBER,
DEN HAAG,
ANTWERPEN
EN ENSCHEDE

Mijnwerkers in Limburg

STICHTING DE KOEMPEL VERHAALT

Een wetenschappelijk standaardwerk en een publieksboek over de mijnwerker. In 'Mijnwerkers in Limburg. Een sociale geschiedenis' staat de Limburgse mijnwerker, zijn leven en werk centraal. Dit standaardwerk, onder redactie van Ad Knotter, is een wetenschappelijk verantwoorde publicatie. Daarnaast verschijnt een publieksboek, geschreven door de Kerkradse schrijver en hoogleraar Wiel Kusters.

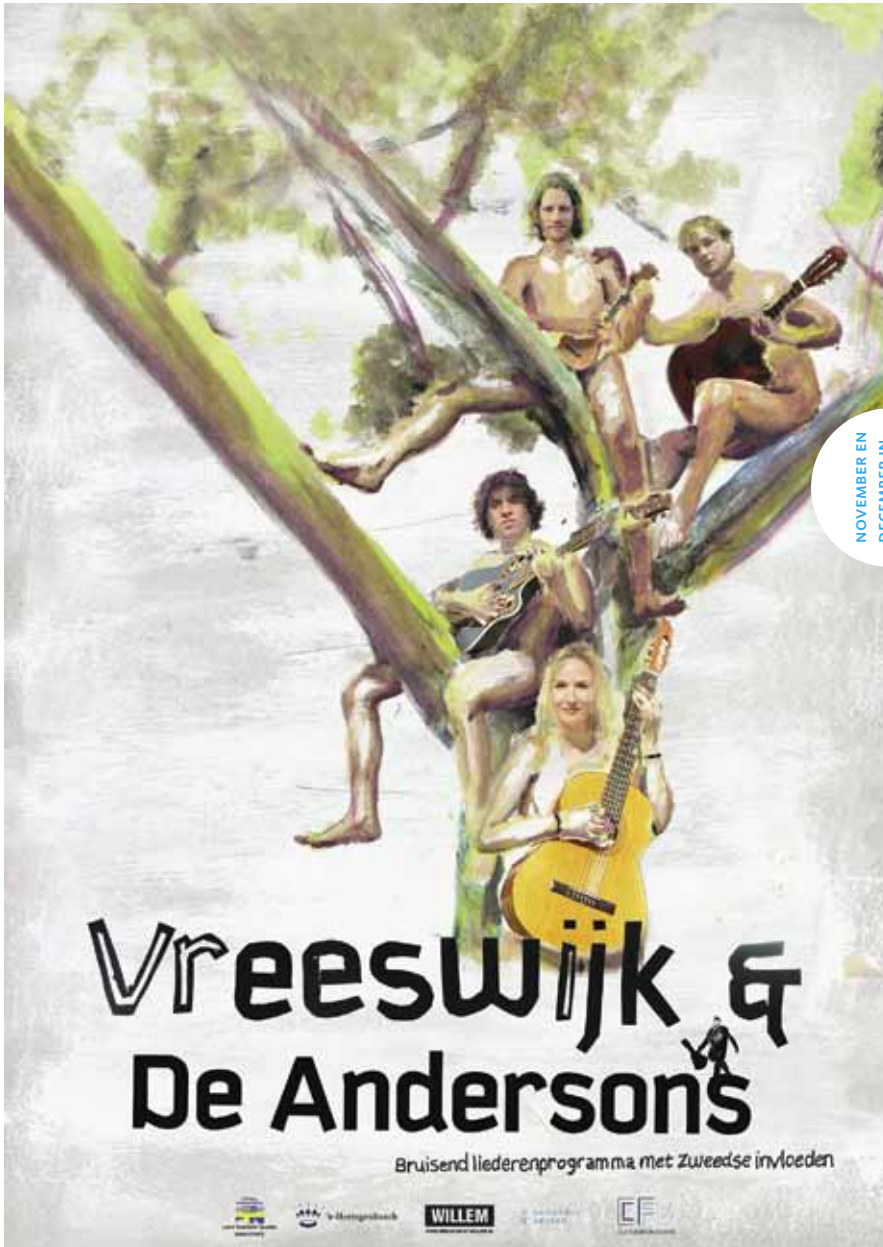

NOVEMBER,
MET STEUN
VAN VELE
LIMBURGSE
GEMEENTEN

Ballades en Brutaliteiten

THEATERGROEP DE ANDERSONS

Op 12 november 2012 is het 25 jaar geleden dat Cornelis Vreeswijk overleed. Het bruisende liederenprogramma Ballades en Brutaliteiten is een eerbetoon aan diens werk. Jeroen Zijlstra, zijn band en De Andersons spelen bekend repertoire van Vreeswijk, maar ook nieuw vertaalde liederen uit het Zweeds.

Mozartiana II

STICHTING MOZARTIANA

Door middel van een combinatie van muziek, beeldende kunst en drama wordt een aangrijpend beeld gecreëerd van Mozart als kunstenaar en als mens. Met delen uit het Requiem en een integrale uitvoering van de Krönungsmesse. Uitgevoerd door leden van het LSO en zangers en instrumentalisten van het Conservatorium Maastricht.

DECEMBER,
MAASTRICHT
EN VENLO

Concertserie

STICHTING MUSICA ANTICA DA CAMERA

Musica Antica richt zich met een onafhankelijke programmering specifiek op het oude-muziekrepertoire. In het seizoen 2012/2013 is er een reeks van 28 concerten, uitgevoerd door jonge, talentvolle musici die hun hart verpand hebben aan de historische uitvoeringspraktijk.

GEDURENDE
HET HELE JAAR,
DEN HAAG,
VOORSCHOTEN
EN ROTTERDAM

Classic Express

PRINSES CHRISTINA CONCOURS

De Classic Express, de rijdende concertzaal, is uniek in de wereld. Tijdens de 500 voorstellingen per jaar wordt samengewerkt met basisscholen en muziekscholen. Zo worden jaarlijks ruim 13.000 kinderen enthousiast gemaakt voor klassieke muziek.

HELE JAAR
DOOR HEEL
NEDERLAND

Fotografie

BNG Literatuurprijs
Koos Timmermans

Kamermuziekfestival Schiermonnikoog
Sjaak Beemsterboer & Christine Rühmann
Foppe Peter Schut
Feiko Koster

Beeldkunst
Christian van der Kooy

BNG Erfgoedprijs
Henk Snaterse

BNG Circusprijs
Hugo Schuitemaker

Wereldband
Ipo Reinhold

Jeugdcircus Circaso
www.artfotos.nl

AanZet!
Rik Klein Gotink

Festival 2 Turven Hoog
Saris & den Engelsman

Geluk
Harry Cock

Kracht, Nacht & Macht
Saris & den Engelsman

Digging and Dancing
Toine Aretz

Façade
Anne Breel

Nikola
Christiaan de Roo

Het Grote Berio Project
Berbera van den Hoek

jij & Fotografie
Sterre Delemarre

Mixed Messages
Moniek Wegdam

Nerdlab 11 Alternate Realities
Marcus Peters

Ontwikkeling compositiemodule
Gerlinde de Geus.

The Chronicles
Maurice Haak

Mozartiana II
Leon Moonen

colofon

Tekst
Mat Meijs

Vormgeving
Bertine Colsen, Den Haag

Druk
Ando BV Den Haag

BNG Cultuurfonds
Koninginnegracht 2
Postbus 30305
2500 GH Den Haag
Telefoon 070 3750 609
cultuurfonds@bng.nl
www.bng.nl